

पोलीस विभागातील अधिकारी/ कर्मचारी
यांना अनुज्ञेय असलेले कुटुंब आरोग्य
योजनेचा लाभ कारागृह व सुधारसेवेतील
गणवेषधारी अधिकारी/ कर्मचाऱ्यांना लागू
करण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन

गृह विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: जेएलई-१०१०/५३६/प्र.क्र.१८८/पु.बां.क्र.१२०/तुरंग-१

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,

दुसरा मजला, मंत्रालय-४०० ०३२

दिनांक : २६ एप्रिल, २०१६

शासन निर्णय:

पोलीस बलातील अधिकारी व कर्मचाऱ्यांची शारिरीक कार्यक्षमता चांगली राहण्यासाठी काहीही रोख रक्कम न भरता खाजगी रुग्णालयात त्वरीत आरोग्य सेवा सुविधा मिळण्यासाठी महाराष्ट्र पोलीस कुटुंब आरोग्य योजना यशस्वीरित्या राबविण्यात येत आहे. त्याच धर्तीवर कारागृह व सुधारसेवेतील गणवेषधारी अधिकारी/ कर्मचारी यांच्याकरीता शासन खालीलप्रमाणे कुटुंब आरोग्य योजना राबविण्यास मान्यता देत आहे.

- १) या योजनेस "महाराष्ट्र कारागृह व सुधारसेवाबल कुटुंब आरोग्य योजना" या नावाने संबोधण्यात यावे.
- २) या योजनेतर्गत लाभ घेण्यासाठी महाराष्ट्र राज्य कारागृह व सुधारसेवांतर्गत कार्यरत गणवेषधारी अधिकारी व कर्मचारी यांच्यासह त्यांच्यावर अवलंबून असलेल्या, महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) अधिनियम, १९६१ मधील नियम २(३) मधील "कुटुंब" या संज्ञेअंतर्गत समाविष्ट असणा-या व्यक्ती पात्र राहतील.
- ३) या योजनेनुसार पात्र होणा-या व्यक्तीस सदर योजनेअंतर्गत करारबद्ध खाजगी रुग्णालयात आंतररुग्णालयीन औषधोपचार घेण्यासाठी त्रयस्थ पक्ष प्रशासक ओळखपत्रे देतील. मात्र सदर ओळखपत्रे फक्त पात्र अधिकारी/कर्मचाऱ्यांना दिली जातील याची जबाबदारी संबंधित कारागृह/कार्यालय प्रमुख यांची असेल.
- ४) या योजनेची अंमलबजावणी करण्यासाठी कर्मचा-यांना देण्यात येणा-या ओळखपत्राचा खर्च त्रयस्थ पक्ष प्रशासकास देण्यात येणा-या सेवाशुल्कातून भागविण्यात येईल.
- ५) या योजनेखाली देणात येणा-या ओळखपत्राचा संबंधित कारागृह/ कार्यालय प्रमुखांनी सतत आढावा घेऊन सेवानिवृत्ती, मृत्यू, बडतर्फी इत्यादी कारणांमुळे सेवेतून मुक्त झालेले कर्मचारी यांची नावे लाभार्थी यादीतून कमी करण्याची आणि बदलीने आलेले नवीन व नवनियुक्त कर्मचारी यांना या योजनेचा लाभ देण्याची कार्यवाही करावी.
- ६) या योजनेअंतर्गत लाभ घेण्यासाठी पात्र ठरलेले अधिकारी/कर्मचारी रजेवर असल्यास किंवा त्यास निलंबित केले असल्यास ते व त्यांचे कुटुंबिय सदर योजनेचा लाभ घेण्यास पात्र राहतील.
- ७) या योजनेअंतर्गत सार्वजनिक आरोग्य विभाग, शासन निर्णय, क्र. एमएजी २००५/ प्र.क्र.१/आरोग्य-३, दि.१९/३/२००५ अन्वये शासनाने निश्चित केलेल्या २७ आकस्मित व ५ गंभीर अशा एकूण ३२ आजारांवर आंतररुग्णालयीन औषधोपचार विनामुल्य देण्यात येतील. वरील शासन निर्णयात अंतर्भूत आलेल्या ३२ आजारांचे व्यतिरिक्त जर काही

- आजार अंतर्भूत केले किंवा त्यातून काही आजार कमी केले तर या योजनेत त्याप्रमाणे बदल झाला आहे असे गृहीत धरण्यात यावे.
- ८) या योजनेची अंमलबजावणी करण्यासाठी अपर पोलीस महासंचालक व महानिरीक्षक कारागृह व सुधारसेवा, महाराष्ट्र राज्य त्रयस्थ पक्ष प्रशासकाची (Third Party Administrator) नियुक्ती करतील आणि प्रशासकास दरमहा प्रत्येक कुटुंबामागे रु. ५/- याप्रमाणे किंवा स्पर्धात्मक निविदानुसार येणारी किंमत विचारात घेऊन दोहोंपैकी कमी इतके सेवाशुल्क देतील.
- ९) अपर पोलीस महासंचालक व महानिरीक्षक कारागृह व सुधारसेवा, महाराष्ट्र राज्य आणि त्रयस्थ पक्ष प्रशासक, वरील अ. क्र. २ नुसार पात्र व्यक्तींना वरील अ.क्र.७ मध्ये दर्शविण्यात आलेल्या आजारावर विनामुल्य औषधोपचार देणेबाबत निवडक खाजगी रुग्णालयाशी वेळोवेळी त्रयस्थ पक्षीय करार करतील. या करारात अपर पोलीस महासंचालक व महानिरीक्षक कारागृह व सुधारसेवा, महाराष्ट्र राज्य यांच्यासह संबंधित त्रयस्थ पक्ष प्रशासक आणि खाजगी रुग्णालय यांनी पार पाडावयाची जबाबदारी याचा स्पष्ट उल्लेख करण्यात येईल.
- १०) या योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी अपर पोलीस महासंचालक व महानिरीक्षक कारागृह व सुधारसेवा, महाराष्ट्र राज्य यांचे अधिनस्त असलेल्या अधिकारी / कर्मचारी यांची संख्या विचारात घेऊन एक वेळची बाब म्हणून एकुण रुपये ५०.०० लक्ष शासकिय अनुदान शासन देईल. सदर रक्कम यथास्थिती अधिदान व लेखा अधिकारी / कोषागार अधिकारी यांचे कार्यालयाकडून रितसर देयक सादर करून काढून घेऊन ती अपर पोलीस महासंचालक व महानिरीक्षक कारागृह व सुधारसेवा, महाराष्ट्र राज्य यांच्या नावे या योजनेची अंमलबजावणी करण्यासाठी उघडण्यात येणा-या स्वीय प्रपंची लेखामध्ये जमा करण्यात येईल. या रकमेतून संबंधित कारागृह/ कार्यालय प्रमुखाच्या मागणीप्रमाणे रक्कम यथास्थिती कारागृह/ कार्यालय प्रमुखांच्या नावे असलेल्या स्वीय प्रपंची खात्यात जमा करतील.
- ११) सदर योजनेअंतर्गत पात्र अधिकारी/कर्मचारी व त्यांचे कुटुंबिय यांना या योजनेतर्गत विनामुल्य औषधोपचार उपलब्ध करून देणे अपेक्षित असल्यामुळे त्रयस्थ पक्षीय करारात अंतर्भूत आलेल्या खाजगी रुग्णालयाने त्यांचेकडून अथवा त्यांच्या कुटुंबियांकडून कोणतीही रक्कम वसूल करू नये. सदर योजनेतर्गत पात्र अधिकारी/कर्मचारी वा त्यांच्या कुटुंबातील सदस्याने रुग्णालयात जाऊन आंतररुग्णालयीन औषधोपचार घेतल्यानंतर झालेल्या खर्चाची नियमानुसार वैद्यकिय प्रतिपूर्ती सुलभतेने होण्यासाठी आवश्यक असलेल्या सर्व विहित नमुन्यावर शासकिय कर्मचा-यांची स्वाक्षरी रुग्णालय सोडण्यापूर्वी रुग्णालयातच घेण्यात येईल.
- १२) या योजनेतर्गत सभासदाने विनाखर्च औषधोपचार घेतल्यानंतर वैद्यकिय प्रतिपूर्तीसाठी आवश्यक असलेले सर्व विहित नमूने भरून व त्यावर शासकिय कर्मचारी व वैद्यकिय अधिका-याची स्वाक्षरी झालेल्या औषधोपचाराच्या खर्चाचे देयकासह सर्व विहित नमूने संबंधित रुग्णालय त्रयस्थ पक्ष प्रशासकाकडे पाठवेल. रुग्णालयाने पाठविलेली कागदपत्रे व औषधोपचारांचे देयकाची तपासणी करून लावण्यात आलेले शुल्क (CHARGES) योग्य असल्याची खात्री करून देयक व तत्सम कागदपत्रे त्रयस्थ

- पक्ष प्रशासक अपर पोलीस महासंचालक व महानिरीक्षक कारागृह व सुधारसेवा, महाराष्ट्र राज्य यांना देयके सादर करतील. त्रयस्थ पक्ष प्रशासकाने सादर केलेली कागदपत्रे योग्य असल्याची खात्री झाल्यानंतर अपर पोलीस महासंचालक व महानिरीक्षक कारागृह व सुधारसेवा, महाराष्ट्र राज्य औषधोपचाराच्या देयकाची अदायगी यासाठी उघडण्यात आलेल्या स्वीय प्रपंची खात्यात उपलब्ध अनुदानातुन संबंधित रुग्णालयास धनादेशाद्वारे अदा करतील.
- १३) सदर योजनेंतर्गत पात्र असलेले सभासद व त्यांचे कुटुंबियांनी विनामुल्य औषधोपचार घेतल्यानंतर झालेल्या वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती सुलभतेने लवकर होण्यासाठी प्रतिपूर्तीसाठी आवश्यक असलेल्या कागदपत्रावर वैद्यकीय अधीक्षक/ जिल्हा शल्य चिकित्सक / कारागृह रुग्णालयातील सर्जन हे प्रतिस्वाक्षरी करण्यास सक्षम राहतील.
- १४) संबंधित सक्षम वैद्यकीय प्राधिका-याकडून प्रमाणपत्र प्राप्त झाल्यानंतर कारागृह/ कार्यालय प्रमुखाचे अधिनस्त असलेला संबंधित आहरण व संवितरण अधिकारी त्याबाबत प्रचलित पद्धतीनुसार देयक तयार करून यथास्थिती कोषागार / अधिदान व लेखा कार्यालयाला सादर करतील. देयक सादर करतांना असलेल्या अनुज्ञेय रकमेचा धनादेश " महाराष्ट्र कारागृह व सुधारसेवाबल कुटुंब आरोग्य योजना" या नावाने राष्ट्रीयकृत बँकेत आलेल्या स्वीय प्रपंची खात्यावर काढण्याची विनंती करण्यात येईल. याप्रमाणे प्राप्त झालेल्या धनादेशाची रक्कम संबंधित कारागृह/ कार्यालय प्रमुखांनी महाराष्ट्र कारागृह व सुधारसेवाबल कुटुंब आरोग्य योजनेची अंमलबजावणी करण्यासाठी उघडण्यात आलेल्या खात्यावर जमा करण्यासाठी अपर पोलीस महासंचालक व महानिरीक्षक कारागृह व सुधारसेवा, महाराष्ट्र राज्य यांकडे पाठवावेत. धनादेश प्राप्त झाल्यानंतर अपर पोलीस महासंचालक व महानिरीक्षक कारागृह व सुधारसेवा, महाराष्ट्र राज्य यांनी " महाराष्ट्र कारागृह व सुधार सेवाबल कुटुंब आरोग्य योजना" या नावाने राष्ट्रीयकृत बँकेत उघडलेल्या खात्यावर जमा करावेत.
- १५) महाराष्ट्र वैद्यकीय देखभाल अधिनियमाखाली निर्गमित केलेल्या आदेशाप्रमाणे सध्या विभाग प्रमुखांना वैद्यकीय प्रतिपूर्ती मंजूर करण्याचे मर्यादित अधिकार आहेत. तथापि, सदर योजनेत पात्र अधिकारी / कर्मचा-यांच्या प्रतिपूर्तीसंबंधात वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती मंजूर करण्याचे पूर्ण अधिकार अपर पोलीस महासंचालक व महानिरीक्षक कारागृह व सुधारसेवा, महाराष्ट्र राज्य यांना राहतील.
- १६) अपर पोलीस महासंचालक व महानिरीक्षक कारागृह व सुधारसेवा, महाराष्ट्र राज्य हे या योजनेची अंमलबजावणी करण्यासाठी शासनाकडून अनुदान म्हणून मिळालेली रक्कम, त्यातून रुग्णालयास प्रदानित केलेली रक्कम, योजनेंतर्गत पात्र अधिकारी / कर्मचारी व त्यांचे कुटुंबिय यांच्यावर झालेल्या वैद्यकीय उपचाराची प्रतिपूर्ती म्हणून मिळालेली परंतु " महाराष्ट्र कारागृह व सुधारसेवाबल कुटुंब आरोग्य योजना" या नावाने राष्ट्रीयकृत बँकेतील स्वीय प्रपंची खात्यात जमा झालेली रक्कम, तसेच स्वीय प्रपंची खात्यात असलेले रक्कमेवर मिळालेले व्याज यांचा स्वतंत्र तपशिल देऊन त्यांचे एकत्रित विवरणपत्र दरवर्षी तयार करतील आणि शासनास सादर करतील. योजनेंतर्गत पात्र असलेले अधिकारी / कर्मचारी व त्यांचे कुटुंबिय यांचेवर औषधोपचारासाठी होणारा प्रत्यक्ष खर्च व त्या अनुषंगाने मिळालेली प्रतिपूर्तीची जमा झालेली रक्कम अधिक स्वीय

प्रपंची खात्यातील रक्कमेवर मिळालेले व्याज, यामधील फरकाच्या रक्कमेची अर्थसंकल्पीय तरतूदीद्वारे तरतूद दरवर्षी संबंधित अर्थसंकल्पिय शिर्षाखाली करण्यात येईल.

१७) या योजनेची अंमलबजावणी करताना दुरुपयोग झाल्याचे निदर्शनास आल्यास करारात अंतर्भूत असलेल्या व्यक्तीच्या बाबतीत करारातील तरतूदीनुसार कार्यवाही करण्यात येईल. तसेच शासकीय कर्मचा-यांच्या बाबतीत त्यांच्या सेवाशर्तीनुसार योग्य ती कार्यवाही करण्यात येईल.

१८) ही योजना शासन आदेश निर्गमित केल्याच्या दिनांकापासून कार्यान्वित करण्यात येईल. या योजनेपूर्वी घेतलेल्या औषधोपचाराची प्रतिपूर्ती शासनाच्या सध्याचे अस्तित्वात असलेल्या सर्वसाधारण आदेशाप्रमाणे / नियमाप्रमाणे करण्यात येईल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१६०४२६१५२४१०३१२९ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(ज. ल. पावरा)

उप सचिव, गृह विभाग, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा.राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव
- २) मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
- ३) मा.राज्यमंत्री (गृह/शहरे) यांचे खाजगी सचिव
- ४) मा.राज्यमंत्री (गृह/ग्रामीण) यांचे खाजगी सचिव
- ५) मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
- ६) मा.अपर मुख्य सचिव (गृह), मंत्रालय, मुंबई
- ७) मा.प्रधान सचिव (अ. व सु.), गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ८) मा.प्रधान सचिव (विशेष), गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ९) मा.प्रधान सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १०) मा.प्रधान सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ११) महालेखापाल-१ (लेखा परीक्षा / लेखा अनुज्ञेयता), मुंबई
- १२) महालेखापाल-२ (लेखा परीक्षा / लेखा अनुज्ञेयता), नागपूर
- १३) पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
- १४) अपर पोलीस महासंचालक व महानिरीक्षक कारागृह व सुधारसेवा, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १५) विशेष पोलीस महानिरीक्षक, पुणे/ दक्षिण विभाग, मुंबई
- १६) सर्व कारागृह उपमहानिरीक्षक
- १७) सर्व अधीक्षक, कारागृह
- १८) निवडनस्ती तुरुंग-१.